

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

[НАЧАЛО](#)

[ПОЛИТИКИ](#)

[ПРОЕКТИ И КАМПАНИИ](#)

[ЗА МРЕЖАТА](#)

[ЧЛЕНОВЕ](#)

[ПАРТНЬОРСТВА](#)

СЕМЕЙСТВО НОВИНИ

Национална мрежа за децата подкрепя предложенията на ДАЗД след проверката на СПИ и ВУИ и настоява за отмяна на Закона за борба с противобществените прояви на малолетни и

ВСИЧКИ ПОЛИТИКИ

СЕМЕЙСТВО

[Новини](#) (888)

[Видео](#) (7)

[Позиции](#) (45)

[Събития](#) (76)

[Документи](#) (43)

ОБРАЗОВАНИЕ

ЗДРАВЕ

ПРАВОСЪДИЕ

НЕПЪЛНОЛЕТНИ

26 февруари 2014

Председателят на Държавната агенция за закрила на детето Ева Жечева представи на 20 февруари 2014 г. резултатите от извършената проверка в 7 специални училища за деца в конфликт със закона – 4 възпитателни училища-интернати (ВУИ) и 3 социално-педагогически интернати (СПИ). Тя бе разпоредена от Върховна административна прокуратура във връзка с извършени от ДАЗД през 2013 г. проверки по сигнал в тези места, при които бяха установени множество нарушения.

Резултатите показват, че системата в този си вид е изчерпала възможностите си, защото децата в конфликт със закона имат проблеми, които не се разпознават. На практика децата, които имат нужда от закрила, вместо помощ по Закона за закрила на детето (ЗЗДе), получават санкционираща мярка по Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и се настаняват в специални училища, с цел отглеждане и възпитание, което е в нарушение на техните права.

Конкретно проверката установява, че в много случаи не се търси съдействие от ОЗД, при необходимост от закрила на дете – когато е жертва на насилие, при суициден риск, при здравословен проблем и др. Обикновено не се уведомяват родителите или законните им представители. При възпитанието на учениците не се зачитат техните права, използват се методи, уронващи достойнството им, децата не се подкрепят за придобиване на умения и знания, необходими за успешното им реинтегриране в обществото. Успеваемостта на учениците във всички СПИ и ВУИ е ниска, предлаганото професионално образование не е достатъчно задълбочено и децата не придобиват необходимите практически умения.

Настанените в СПИ и ВУИ деца са с преобладаващо статусни нарушения – бягство от дома, от училище, скитничество, просия, проституция. Проверката показва, че почти всички деца са извършили

ДМСГД „Св. Иван Рилски“ е с нов изпълняващ длъжността директор

13 септември 2013

Българска хранителна банка събра 260 тона храна през 2013 г.

29 януари 2014

„Децата са щастие“ в ефира на радио Зорана

20 февруари 2014

На Василица Национална мрежа за децата посреща сурвакари

14 януари 2014

Национална мрежа за децата обявява конкурс за позицията Координатор детски политики „Семейство“ и „Детско правосъдие“

27 февруари 2014

противообществени прояви, защото са били лишени от родителска грижа и контрол и не са имали подходящи условия за живот. Не е била оказана и нужната подкрепа на семействата, за да се предотвратят негативните последици за децата. След настаняване на дете в интерната, Отделът за закрила на детето, доставчик на социална услуга или друг орган не работи с родителите или близките за повишаване на родителския им капацитет, с цел подпомагане на реинтеграцията в семейството.

Проверката показва още, че за повечето от децата съдът не е определил срока на настаняването. Това е предпоставка за престой от 3 и повече години, въпреки че законово има възможност за предсрочно освобождаване. Установено е, че не се извършва периодичен контрол на всички обстоятелства относно настаняването и че прегледът на настаняването не се извършва от независими лица, като гаранция срещу злоупотреба.

Резултатите от проверката поставят отново на дневен ред въпросите за необходимостта от:

- *Реформиране* на този вид училища;
- Изграждане на *специализиран съд* или друга система за осъществяване на правосъдие за деца със специфични, по-скоро възпитателни цели;
- Въвеждане на *нови специализирани услуги* за превенция на деца в риск от злоупотреба и поведение в конфликт със закона;
- Механизъм за *работа със семействата* на такива деца;
- *Подобряване на качеството на грижите*, на индивидуалната и груповата корекционно-възпитателна работа с настанените в СПИ и ВУИ деца.

Във връзка с всички констатиран пропуски и нарушения ДАЗД прави следните предложения за нормативни промени и за смяна на модела на работа с деца в конфликт със закона:

- Провеждане на институционална реформа – отмяна на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и допълване на дефиницията на „дете в

риск” с изрична разпоредба в Закона за закрила на детето, която включва деца с девиантното и делинквентно поведение.

- Създаване и развитие на услуги по превенция и ранна интервенция на девиантното и делинквентното поведение.
- Въвеждане на алтернативни форми и институции за работа с деца с девиантно и делинквентно поведение и превенция на противообществените прояви.
- Престоят на малолетните и непълнолетните в специални заведения да бъде сведен до минимум (срок до 6 месеца), през който се провежда корекционна работа и психологическата подкрепа с тях, а не учебната дейност.
- Интензивна работа с родителите на детето, настанено в специално заведение, за повишаване на родителския им капацитет и създаване на подходящи материално-битови условия за реинтеграция в семейството и/или проучване за осигуряване на алтернативно настаняване в семейство на близки и роднини, приемно семейство, резидентна услуга.
- Осигуряване на възможност за обучение на децата в индивидуална форма и възможност за придобиване на професионална квалификация, след престой в специални заведения за деца с девиантното и делинквентно поведение.
- Правораздавателните функции спрямо ненавършили пълнолетие правонарушители да бъдат възложени на специализирани съдебни състави.
- Правораздаване за деца да се извършва по състави на Наказателния кодекс. Деца да не се наказват със съдебна санкция за статусни нарушения.
- На деца под 14 години (възрастта за наказателна отговорност) да не бъдат налагани наказателни мерки, а само социални и защитни. Настаняване в институции (тоест лишаване от свобода), с цел наказване, да се прилага само спрямо деца над 14 години, при това в крайни случаи.
- Настаняване в институции на деца под 14 години да е възможно само със социална или защитна цел.
- Разработване на стандарти за работа с

деца с девиантно и делинквентно поведение.

- Разработване на програми за обучение на различни специалисти, работещи с деца девиантно и делинквентно поведение, които задължително да се преминават преди започване на работа.
- Създаване на условия за придобиване на необходима професионална квалификация за работещи с деца с девиантно и делинквентно поведение.

Национална мрежа за децата подкрепя направените предложения на ДАЗД. В тази връзка бихме искали да добавим следните препоръки:

- Терминът „девиантно и делинквентно“ поведение да се замени с „деца в конфликт със закона“, който се използва в Конвенцията на ООН за правата на детето. Терминът се отнася до всеки на възраст до 18 г., който влиза в контакт със системата на правосъдието като резултат от това, че е бил заподозрян или обвинен в извършване на закононарушение.;
- Да се обърне специално внимание на работата със семейството и обкръжаващата среда на детето, както и на нуждата на родителите да бъдат подкрепяни, а не обвинявани и категоризирани като безотговорни и наказвани със санкции и глоби.
- Заложеното в Пътната карта за изпълнение на Концепцията за държавна политика в областта на правосъдието за детето закриване на СПИ и реформиране на ВУИ да бъде изпълнено;
- Децата под 14 години да не бъдат настанявани в СПИ и да не им бъдат налагани наказателни мерки;
- ЗБППМН да бъде отменен. За целта трябва незабавно да започне работа по нов закон, който да се прилага на негово място;
- Да се разработи модел за работа на системата за детско и младежко правосъдие с ясни роли, отговорности и начин на координация със системата за закрила.

Източник: sacp.government.com

Снимка: theblackboard.com